

Sygn. akt IV CZ 56/16

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSA Barbara Lewandowska

w sprawie z powództwa Portu [...] Spółki Akcyjnej w B. (poprzednio w B.)
przeciwko Korporacji [...] Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
o zapłatę i nakazanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 kwietnia 2017 r.,
zażalenia strony pozwanej
na wyrok Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 28 stycznia 2016 r., sygn. akt V ACa [...],

**oddala zażalenie i pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Powód - Port [...] Spółka Akcyjna w B. wniósł o BOB roszczenia pieniężnego o nakazanie pozwanej Korporacji [...] Sp. z o.o. w G. usunięcia wady przedmiotu umowy poprzez wykonanie na swój koszt, w terminie 21 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku w sprawie, wymiany szkła hartowanego litego o grubości 10 mm (niezespalonego żywicą) na hartowane szkło zespolone żywicą o grubości 11 mm (tj. szyby składające się z 2 tafli szkła hartowanego o grubości 5 mm zespolonych żywicą o grubości 1 mm) na balustradach antresoli i schodów oraz na dachu nad wejściem głównym w budynku terminala Portu [...] przy ul. J.

W piśmie procesowym z dnia 9 grudnia 2014 r. (k. 550) zmienił żądanie zawarte w pkt 2. pozwu i domagał się nakazania pozwanej usunięcia wady w konstrukcjach balustrad antresoli i schodów zamontowanych w budynku terminala Portu [...] S.A. oraz w dachu nad wejściem głównym do tego budynku, poprzez wykonanie przez pozwaną na swój koszt w terminie 21 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku w sprawie, wymiany szkła zamontowanego w balustradach antresoli i schodów tj. hartowanego litego o grubości 10 mm, na hartowane szkło zespolone żywicą o grubości 11 mm (tj. szyby składające się z 2 tafli szkła hartowanego o grubości 5 mm zespolonych żywicą o grubości 1 mm) oraz wymiany szkła zamontowanego w dachu na wejściu głównym do budynku, tj. hartowanego litego o grubości 10 mm, na szkło odpowiadające obowiązującym normom bezpieczeństwa dla tego typu konstrukcji - po uprzednim skonsultowaniu rodzaju szkła z producentem szkła oraz szczegółowym uzgodnieniu z projektantem inwestora”.

Uzasadniając zmianę żądania powód wskazał, że w aktualnym stanie prawnym dotyczącym norm technicznych rozwiązaniem preferowanym i zalecanym dla przeszkleń dachu nad wejściem budynku jest szkło półhartowane i klejone TVG/ESG 8.8.4. Natomiast dokumentacja projektowa zadania w odniesieniu do dachu wymagała szczegółowego uzgodnienia konkretnego rodzaju szkła w dachu z projektantem oraz uprzedniej konsultacji rodzaju zastosowanego szkła z producentem szyb, w celu zapewnienia bezpieczeństwa konstrukcji.

Na rozprawie w dniu 16 lutego 2015 r. powód oświadczył, że w razie uznania przez sąd żądania powoda zawartego w zmienionym punkcie pozwu za niezasadne, z ostrożności wnosi o zasądzenie zgodnie z pierwotną treścią pozwu.

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 13 marca 2015 r. nakazał pozwanej Spółce aby w terminie 21 dni od uprawomocnienia się niniejszego wyroku usunęła wady przedmiotu umowy poprzez wymianę szkła hartowanego litego o grubości 10 mm (niezespalonego żywicą) na hartowane szkło zespolone żywicą o grubości 11 mm (tj. szyby składające się z 2 tafli szkła hartowanego o grubości po 5 mm zespolonych żywicą o grubości 1 mm) na balustradach antresoli i chodów oraz na dachu nad wejściem głównym w budynku terminala Portu [...] S.A w B. przy ul. J.;

W ocenie Sądu odwoławczego Sąd rozstrzygając o obowiązku wymiany szkła nad wejściem głównym do budynku nie rozpoznał istoty sprawy. Podkreślił przy tym, że również strony postępowania, koncentrując się na kwestiach związanych z zapłatą kary umownej, w sposób niedostatecznie wyrazisty przedstawiały swoje stanowiska, co do obowiązku usunięcia wady.

W szczególności z uzasadnienia Sądu nie wynika, czy orzekając o obowiązku wymiany szyb rozstrzygnął uznając, że nie doszło do skutecznej zmiany pozwu w tym zakresie, czy też przedmiotem wyroku stało się żądanie ewentualne. Sąd też nie poczynił rozważań co do tego, czy świadczenie w kształcie opisanym przez powoda w żądaniu pierwotnym, względnie zmienionym, odpowiada treści zawartej umowy tj. czy doprowadzi do usunięcia wady polegającej na niezgodności z umową. Zagadnienie to może wywoływać wątpliwości wobec treści projektu budowlanego, w którym nie określono dokładnych parametrów szkła nad wejściem głównym do budynku. Wreszcie Sąd nie rozważył, czy zawezwanie do próby ugodowej, w którym podano treść świadczenia związanego z usunięciem wady szkła nad wejściem głównym do budynku przerwało bieg przedawnienia co do roszczenia o treści określonej pismem z dnia 9 grudnia 2014 r.

Dlatego też Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 4 uchylił wyrok w zakresie dotyczącym obowiązku usunięcia wady dachu na wejściem głównym do budynku terminalu lotniczego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w B..

Pozwana Spółka złożyła zażalenie na wyrok uchylający wyrok Sądu pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jeżeli Sąd drugiej instancji ocenił, że Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy i na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. uchylił zaskarżony apelacją wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, kognicja Sądu Najwyższego rozpoznającego zażalenie wniesione na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. obejmuje zbadanie, czy zaistniała w sprawie sytuacja procesowa należy do kategorii sytuacji polegających na nierozpoznaniu istoty sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2012 r., III CZ 77/12, OSNC 2013, Nr 4, poz. 54; z dnia 10 stycznia 2013 r., IV CZ 166/12, niepubl.; z dnia 5 lipca 2013 r., IV CZ 65/13, niepubl.; z dnia 5 marca 2015 r., V CZ 126/14, niepubl.).

W związku z treścią zażalenia oraz odpowiedzi na zażalenie trzeba podnieść, że przy rozpoznawaniu zażalenia Sąd Najwyższy nie bada zarzutów naruszenia prawa materialnego i zarzutów procesowych, które nie dotyczą określonych w art. 386 § 4 k.p.c. przesłanek uchylenia orzeczenia sądu pierwszej instancji w postaci nierozpoznania istoty sprawy albo konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2013 r., IV CZ 108/13, niepubl.).

Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego, nierozpoznanie istoty sprawy, o którym mowa w art. 386 § 4 k.p.c., ma miejsce wtedy, gdy zachodzi wadliwość rozstrzygnięcia polegająca na wydaniu przez sąd pierwszej instancji orzeczenia, które nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, bądź na zaniechaniu zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony z powodu bezpodstawnego przyjęcia, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2015 r., I CZ 60/15, niepubl.; z dnia 2 lipca 2015 r., V CZ 39/15, nie publ.; z dnia 25 czerwca 2015 r., V CZ 34/15, niepubl.).

W niniejszej sprawie - w ocenie Sądu Apelacyjnego - Sąd pierwszej instancji, w związku ze zmianą powództwa w piśmie procesowym z dnia 9 grudnia 2014 r.

i wewnętrznie sprzecznymi oświadczeniami w tym przedmiocie złożonymi przez powódkę na rozprawie w dniu 16 lutego 2015 r., nie wyjaśnił, jaka jest rzeczywista treść żądania pozwu. Bez tego nie jest możliwa ocena, jakie roszczenie jest przedmiotem procesu. Od tego zależy zakres niezbędnych ustaleń faktycznych. Zaniechanie w tym zakresie oznacza nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. i uzasadnia wydanie orzeczenia kasatoryjnego (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2014 r., I CZ 114/13, niepubl.; wyrok z dnia 9 lutego 2011 r., V CSK 239/10, niepubl.).

Z tego względu zażalenie, jako pozbawione uzasadnionych podstaw, podlegało oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.

jw

l.n